Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Національна служба посередництва та примирення
Всеукраїнська Академія Наук Публічного Управління

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

22 листопада 2019 р.

Київ 2019

УДК 35.08 (477)

Рекомендовано до друку Вченою Радою Навчально-наукового Інституту міжнародних відносин та соціальних наук Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 30.10.2019 р.)

Європейський вимір реформування публічного управління в Україні: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (22 листопада 2019 року) / за заг. ред. О. І. Пархоменко-Куцевіл. — К.: МАУП, 2019. — 97 с.

У збірнику публікуються матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції "Європейський вимір реформування публічного управління в Україні" щодо проблем розвитку публічного управління через європейський вектор.

Розраховано на фахівців державного управління, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, слухачів вищих навчальних закладів, які отримують освіту за спеціальністю "Публічне управління та адміністрування".

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2019

ЗМІСТ

Р. М. Абдулов, Н. В. Житник
Шляхи розвитку підприємництва в малому місті 7

І. В. Аль-Атті
Теоретико-методологічні особливості дослідження розвитку публічного управління 10

М. В. Андрієнко, І. В. Жукова, А. І. Каршиєва
Впровадження стандартів медіації для підвищення якості надання соціальних послуг 13

О. Н. Биковська
Модель 5р у сфері громадського здоров'я: наукові підходи та кращі практики 16

О. П. Бойко
Професіоналізація учасників виборчих процесів 19

В. І. Гурковський, С. Ф. Дмитрук
Аналіз стратегування безпекового середовища як пріоритетне завдання державного управління у сфері воєнної безпеки 23

М. В. Долгіх
Модернізація управління системою охорони здоров'я: теоретичний аспект 26

І. О. Іоанно
Впровадження професійного інформаційно-комунікаційного інструментарію в публічному управлінні 30

Ю. Г. Кальниш
Проблеми функціонування та перспективи розвитку наукової галузі "Державне управління" в Україні 33

Канан Аюб
Формування антикорупційних органів державної влади в Монголії 37

Т. О. Костюк
Європейський досвід публічного адміністрування транскордонними процесами у вищій освіті 39

М. В. Кравченко
Проблеми та перспективи вітчизняної пенсійної системи 44

Є. В. Кривець
Зміст поняття "механізм державного управління" 47

М. В. ДОЛГІХ
аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,
Міжрегіональна Академія управління персоналом

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Збереження здоров'я української нації є першочерговим пріоритетом державної соціальної політики. У цьому зв'язку важливим є посилення державного впливу на прискорення процесів модернізації охорони здоров'я з метою оптимізації мережі медичних закладів, підвищення якості медичних послуг, формування ефективної системи медичного обслуговування населення віддалених територій. Міжнародний досвід засвідчує, що найбільш перспективним шляхом для забезпечення здоров'я та добробуту населення є злагоджена діяльність усіх секторів держави. В європейському регіоні ВООЗ діють Основи європейської політики "Здоров'я-2020", як стратегічна платформа, що заснована на цінностях, яка зорієнтована на конкретні дії. У щорічній доповіді "Про стан здоров'я населення, санітарно-епідимічну ситуацію та результати діяльності системі охорони здоров'я України. 2016 (2017) зазначено, що (... здоров'я нації сприяє підвищенню продуктивності праці, здоровому старінню, а також зменшення витрат на надання медичної допомоги ..." [1, с. 300]. Детермінантою зазначеного є управління системою охорони здоров'я, котре за формою, — це процес об'єктивного інформування суб'єктів про стан системи охорони здоров'я, що забезпечує її відкритість і сприяє прийняттю на цій основі управлінського рішення для прогнозування політики подальшої діяльності. Ефективність управлінських рішень цілком залежіть від дієвості механізму відстеження, врахування й управління поточними змінами, незалежного визначення задоволеності споживачів та формування запитів.

Наукові розвідки автора, в ході підготовки статті, визначили концепт статті, котрий ґрунтується на аналізі теоретичних підходів управління системою охорони здоров'я України. Вказане включає: діалектичні закони, як вчення про універсальні зв'язки буття й розвиток, теоретичні та методологічні основи пізнання та професійної діяльності; найзагальніші закони розвитку природи, суспільства, які розкривають зв'язок між структурними рівнями буття та забезпечують матеріальну єдність світу, і є джерелом саморуху й розвитку об'єктів; синергетична концепція самоорганізації у відкритих системах на основі неврівноваженості; закони поведінки людини у соціальних системах (загальні закони та закони зв'язку); кібернетичні закони зворотного зв'язку як наука про управління, зв'язок і переробку інформації; закони зв'язку із зовнішнім середовищем: закон урівноваженості зовнішнього середовища; за-

кон урахування вимог середовища; закон адаптації, коли всі реакції людини спрямовані на уникнення або знищення зовнішніх шкідливих впливів для досягнення сприятливих умов і збереження себе як індивіда й особистості; концепція антропосоціального управління суспільством; системний підхід і системний аналіз; чинні нормативно-правові документи, які регламентують управлінську діяльність у системі охорони здоров'я України [4, с. 20].

Ряд вітчизняних і зарубіжних авторів пропонують досліджувати фактори внутрішнього впливу управлінських ресурсів за допомогою SWOT-аналізу. У зв'язку з тим, що SWOT-аналіз не маючи економічних категорій, має широкий спектр використання. Зазначене є універсальним методом, який застосовують при стратегічному плануванні управлінської діяльності будь-якої організації, зокрема установи з охорони здоров'я. Сутність його полягає в розподіленні чинників і явищ, які впливають на функціонування та розвиток системи охорони здоров'я на чотири категорії: strengths (сильні сторони), weaknesses (слабкі сторони), opportunities (можливості) і threats (загрози) [6, с.15]. Для визначення переваг і слабких сторін, зазвичай здійснюють аналіз управлінської діяльності за такими напрямами: менеджмент організації (організаційна культура, філософія, мета, стратегія, мотивація працівників); маркетинговий аспект (потреби споживачів, пропозиції конкурентів, сегмент ринку, конкурентоспроможність установи медичних послуг; комунікації), наукові дослідження та розвиток організації вертикалі охорони здоровя (новий зміст медичної освіти, інноваційні технології, інформатизація), кадровий потенціал (вік, стаж, досвід, освіта, кваліфікація, мотивація, система неперервного підвищення кваліфікації), матеріальна база (приміщення, обладнання та оснащення), фінансування (бюджетне, позабюджетні надходження) [6, с.32].

Український дослідник Рингач Н. для визначення можливостей та загроз здійснюють аналіз стану ринку (обсяг, насиченість, сегментація; розподіл ринку між конкурентами); стан позиціонування системи охорони здоров'я (розвиток комунікацій, просування медичних послуг; структура потреб споживачів; мотиви використання послуг, засоби отримання інформації споживачами) [7, с.32].

Дещо інші пріоритети розвитку вітчизняної охорони здоров'я були визначені в запропонованій у свій час в Національній доктрині інноваційних перетворень системи охорони здоров'я, які згодом були структуровані в представленій та оприлюдненій на багатьох заходах за участю як науковців-практиків, так і медичної громадськості стратегії інноваційного розвитку системи охорони здоров'я, розрахованій на середньострокову перспективу (2008—2012 рр.) [2, с.28]. Основні положення цієї стратегії включали не лише визначення пріоритетів розвитку системи шляхом впливу на відповідні процеси, а й чіткі механізми їх реалізації. Як вважає Федько О. А. серед них можна виділити систематизацію законодавства у сфері охорони здоров'я та запровадження кодексу законів про охорону здоров'я; перехід до багатоканального фінансування системи охорони здоров'я та запровадження загаль-

нообов'язкового державного соціального медичного страхування; усунення міжрівневої деформованості функціонування та зміни організаційно-правового статусу установ охорони здоров'я; створення кадастрово-реєстраційної системи медичних ресурсів; удосконалення системи забезпечення закладів охорони здоров'я медичним устаткуванням за допомогою механізмів лізингу; оптимізацію професійної підготовки та відбору управлінських кадрів для системи охорони здоров'я; подолання асиметрії інформації у сфері охорони здоров'я завдяки створенню мережі галузевих інформаційно-аналітичних центрів здоров'я; формування медичних кластерів та інноваційної інфраструктури в системі охорони здоров'я та ін. [8, с.28].

Оскільки функціонування охорони здоров'я є частиною державної соціальної системи то вказана галузь відбувається в умовах постійних змін внутрішнього та зовнішнього середовища — управління нею має реагувати на зміни та своєчасно забезпечувати розбудову системи з притаманними їй закономірностями та тенденціями, за допомогою механізмів, які існують у самій системі [8, с.189].

Таким чином, структура (від лат. structura — устрій, розташування, порядок), управління системою охорони здоров'я відрізняється від управління в технічних та у біологічних системах тим, що суб'єкт управління впливає на об'єкт за допомогою визначення цілей діяльності, які декомпозуються на менш глобальні і передбачають їх прийняття об'єктом управління [5, с. 214–223]. Зокрема, спираючись на роботу Нікласа Лумана "Соціальні системи", можна стверджувати, що і система охорони здоров'я індивідуумів, а з їхніх дій та створених ними комунікацій [4, с. 38].

За її допомогою створюються стійкі зв'язки взаємодій та відношень між елементами системи (людьми) й цим самим забезпечується цілісність самої системи охорони здоров'я. Проте для виконання дій, створення комунікаційних каналів, отримання через них інформації система управління повинна мати певну структуру. Це забезпечить внутрішній порядок з'єднання елементів системи охорони здоров'я в одне ціле. У цьому зв'язку будь-яка система передбачає наявність внутрішньої впорядкованості та встановлення меж, що відокремлюють її від інших об'єктів.

Управління є процесом, в основу якого покладена послідовність виконання певних дій (функцій). Тобто сам управлінський процес характеризується відповідними функціями (від лат. functio — виконання), під якими розуміють співвідношення двох (групи) об'єктів, де зміни одного супроводжуються змінами іншого [3, с.17]. Визначальна роль у процесі управління належить керівникові.

Список використаних джерел

1. Нові технології навчання менеджменту в медицині : навч. посіб. / Т. Босерт, Ю. В. Вороненко, Н. Г. Гойда та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Вороненка, Н. Г. Гойди, О. П. Мінцера, М. Мітчелла..К. : Кн. плюс, 2009. 415 с.

2. Ревин В. А. Концепция информационного обеспечения структурных подразделений органов управления. К., 1993. 30 с.
3. Лобас В. М. Теоретичні основи і розвиток державного соціально-орієнтованого управління : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр.: спец. 25.00.02 “Механізми державного управління”. Донецьк, 2004. 37 с.
4. Мерзляк А. В. Державне управління іноземними інвестиціями: регіональний аспект: автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління”. К., 2003. 36 с.
5. Надюк З. О. Поєднання механізмів державного управління і лікарського самоврядування на ринку медичних послуг в Україні. Державне будівництво. 2008. № 2. URL : www.kbuapa.kharkov.ua/ e–book/n_2_2008/doc/2/07.pdf
6. Разновидности PEST-анализа. URL : http://ru.wikipedia.org/wiki/PEST-анализ.
7. Рингач Н. Роль управління охороною громадського здоров’я в організації боротьби з чинниками ризику серцево–судинних захворювань. Вісн. НАДУ. 2009. № 1. С. 214-223.
8. Енциклопедичний словник з державного управління : довідк. вид. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України / уклад. : Ю.П.Сурмін, В.Д.Бакуменко, А.М.Михненко та ін. ; за ред. Ю.В.Ковбасюка, В.П.Трощинського, Ю.П.Сурміна. К. : НАДУ, 2010. 819 с.